

M.
d. p.
H.
I. v.
A.
A.
I.
d. A.
of
d. A.
A.
A.
A.
A.
A.
A.
A.

De

28. 18

AURO OBRYZO,

Et

ARGENTO PUSULATO,

Ad Suetonii, & Jur. Civ. loca quaedam,

PRÆSIDE

DN. GEORGIO CASPARE
KIRCHMAJERO,

Orator. in Electorali Saxonum ad
Albim Acad. Prof. Publ.

*Hospite, Præceptore, ac Patrono suo
æternùm devenerando,*

Disputabit publicè,

Ad Diem XI. Aprilis Horis Antem. in Audit. Maj.

A. S. M DC LXXIIX.

AUTOR

JOHANNES SAMUEL STRYKIUUS,

Francof. Marchic.

WITTEBERGÆ,

Typis CHRISTIANI SCHRÖDTERI, Acad. Typ.

Perillustri, & Generosissimo

DOMINO

DN. GODOFREDO
DE JENA,

Serenissimi, atqve Potentiss. Electoris
Brandenburgici Consiliario Status intimo,
Ducatusq; Magdeburgensis CAN-
CELLARIO eminentissimo, &c.

Dn. in Dobbernitz / Thumendorff / &c.

VIRO,

De publicâ totius Imperii Salute in Comitibus
Ratisbonensibus per seculi quadran-
tem excellentissimè merito,

Mecænati suo summo,

Exercitium hoc Academicum,

ac simul

teneras suas Musas

consecrat

perpetuus Cultor,

J. S. STRYKIUS.

I. N. D. N. J. C.

Præfatio ad Lectorem.

Um ab illis, quibus debeo a-
morem & honorem, jubeor ad ali-
ud eruditionis specimen in publicum
edendum progredi, propolitosq; ex
Romanis libris textûs, curioso studio,
multiplicem præbentes passim usum, in scientiâ Le-
gali maximè, enucleare; obsequendi gloriam reli-
ctam mihi esse, haud ex vano intellexi. Agam igi-
tur, quod partium mearum est, & si non satagam il-
larum, in re valdè dubiâ & pulchrâ, nihilominùs
Benevolum Lectorem, ut labori huic faveat, mode-
stè exorabo.

Ex Sueton. Tranquill.

Neron. c. 44.

*Partem etiam census omnes ordines conferre jus-
sit: Et insuper inquilinos privatarum adium atque
insularum pensionem annuam representare Fisco.*

A 2

Exe-

88(2.)

*Exegitq; ingenti fastidio & acerbitate nummum,
asperum, Argentum pustulatum, Au-
rum ad Obrussam.*

*EX L. Singular. Codd. Theodos. & Justin. de
Oblat. Votor.*

Codex Theodosianus.

*Quando votis communibus felix annus aperitur,
in unâ librâ Auri solidi septuaginta,
duo Obryziaci Principibus offerendi devotio-
nem animo lubenti suscipimus. Statuentes, ut de-
inceps sequentibus annis uniuscujusque sedulitas
Principibus suis talia ingerant semper & deferant,
Dat. III. Nonas Martij, Med. Olyb. & Probino Coss.*

Codex Justinianeus.

Imp. Arcad. & Honor. A. A. Basilio P. U.

*Quando votis communibus felix annus aperitur,
in unâ librâ Auri & Solidis Obryzatis
Principibus offerendi devotionem animo lubenti su-
scipimus. Statuentes, ut deinceps sequentibus annis
uniuscujusque sedulitas Principibus suis talia in-
ferat semper & deferat. Dat. III. Non. Mart. Med.
Olybrio & Probino Coss.*

EX L.

EX L. in Navem 31 ff. Locat.

In navem Sauffeji cum complures frumentum confuderant, Sauffejus uni ex his frumentum reddiderat de communi & navis perierat. Quasitum est, an ceteri pro sua parte frumenti cum nauta agere possint, oneris averse actione? Respondit, rerum locatarum duo genera esse, ut aut idem redderetur, sicuti cum vestimenta fulloni curanda locarentur: aut ejusdem generis redderetur; veluti cum Argentum pusulatum fabro daretur ut vasa fierent, aut Aurum, ut annuli; ex superiori causa rem domini manere, ex posteriore in creditum iri.

CAPUT I.

De

AURO OBRYZO.

§. I.

E Volutio Nominis AURI & OBRYZI exhibenda, quoad Etymologiam. Auri vox, origine Græca, dicitur *Becmanno in L.L. Origg.* ab *αυρῆ*, unde *θησαυρῆς*, thesaurus scilicet *θησαυρῆς* & *αυρῆς*. Est enim theca, ubi aurum & id genus pretiosa reponuntur. A metallo nobili, & fulgore, prævio diei, dicta est *Aurora*; inde Græcis *ωρα* tempus denotat. *Reinesius* ὁ Πάρι, III. lection. *variar.*

A 3

riar.

(4.)

variar. 13. *Αυρῆς* Græcis veteribus est idem, quod Latinis aurum. *Scaliger exercit. de Lingv. Lat. c. 9. & exercit. de Subtilitat. 78.* *Αυρῆ* significat illustre quoddam & pellucidum; hinc *aura* est & *ær*. Desumpserunt Græci ab Hebræis, qui *אור* lucem, lumen, ut *אש* ignem nominant. Idem alibi *Reines. 2. variar. lect. 14.* *Aurum* ab *αυρῶ*, hoc est splendore & fulgore; unde & *aurigo*, morbi genus, qui colore aureo ac flavescente reddit homines. *Obryzi, obrussa & obryziaci* vocabula si expendantur, non sunt confundenda. *Obryzus, a, um, Francisco Gouldmanno in Lex. Anglico-Latino* purgatum, purum, & excoctum igne, notat; quali *ἀβρυζον* lincerum, delicatum. Dicitur eidem & *obryzus, obrisus*, ac *obryssus* à colore ruffo, rubro. *Obryzum Plinio* est perfectum aurum, *sein Gold*; *Obryza* vel *Obrussa*, per ignem probatio, *δοκιμασία*, examen auri; obiter per Lydium Lapidem, sed accuratiùs per cineritium, seu cupellam, accuratissimè per Antimonium & cœmentum, aut aquam Chrysulcam. *Vossius in Etymolog. Lat.* nec *Obryzum*, nec *Obrizum*, aut *Obrisum*, sed

sed *Obrissum* eligit; cum ὄβρυζον appellet etiam
Thucydideus Scholiastes, & in Glossario *Meursius*.
 ut ex Ἀττικισμῷ Atticisso, ex πορφυρισμῷ purpuris-
 sum est. Tandem tamen sequitur *Hierony-*
mum; qui ab *Ophir*, quasi *Ophiridium*,
 dictum *Obridium*, ex ipsius fide, credidit. *Obrus-*
sa à *Tullio*, *Seneca*, *Tranquillo* usitata, à
 Librariis corrupta vox normam denotat, ad quam
 examinatur Aurum. Locum *Ciceronis* occur-
 rentem in illius *Bruto* depravatum, & legendum
 iudicat *Turnebus* l. 14. advers. c. 22. Adbiben-
 da ratio cum obrussa, vel ad obrussam, pro his ver-
 bis: *adbibenda tanquam* &c. Etsi verò *Hoto-*
mannus, in politiori literaturâ & antiquitate non
 minus excellens, quam scientia juris, statuat (*An-*
tiqu. Roman. l. 4. p. 655.) in indagandâ notione no-
 minis illius frustra homines se doctos fatigare; quòd
 in officina *monetali natum sit*: fatendum nihilo-
 minus, non posse sensum vel in allegatis locis de-
 bitè intelligi; vel de *Obryzo Auro*, velut
 norma, rectè iudicari, si origo aut formalis ejus ra-
 tio ignoretur. *Frustrà* quidem *Isidorus Hi-*
spal.

(6.) 20

Spal. lib. 16. Origg. c. 17. **Obrisum** aurum nominat, & à splendore dictum putat; quoniam obradiet splendore & plus luce repercussâ fulgeat. Frustrâ magnus *Cl. Salmasius*, veluti **Obridium**, ab obridere, ducit; quòd cum sibilo efferri syllaba Græcorum quoque soleat; ut *Zeta* pro *dieta*, *Zabolus* pro *diabolo*. videatur eò *Cæl. Rhodig. 2. Antiqu. Lect. 10. Casp. Sciopp. Institut. Gramm. p. 198. Casp. Barthius*, animadv. ad *Phabad.* nec non *Andr. Senftlebius* de alea veter. c. 3. Frustrâ aurum **Obryzatum** quasi **Ophiriticum Salomonis** dictum credidère *Villalpandus, Beroaldus, Del-Rio & Pererius*. Rationes vide apud inclytum *Lipenium* in *Navig. Salomonis Ophiritica c. 6. Sect. 1. §. 6. & de Stren. Civil. c. 3. §. 66. seqq.* ubi plura hanc in rem facientia. Absurdè admodum *Johan. Gorop. Becanus* ex dialecto suâ *Flandricâ* **Obryzum** derivare Aurum ausus est, quasi **Oberreisum** sive **Oberrisum**; quòd ex profectio-
ne nauticâ longinquâ, aut longissimâ sic audiat; da
einer eine Ober (id est über) Reise oder über
ber

ber das Meer thut. Auditum admissi risum tene-
 atis amici! Omnium optimè *Obryzum* à voce
 Græca ὄβρυζον deducas; quo significatur sæpius ex-
 coctum atqve despumatam. βρύζειν autem ac
 ὀβρύζειν, quod coincidit cum βρύειν (spumare per
 effervescentiam, & veluti in florem ebullire,) dicitur
 peræqve, atqve βριμος, ὀβριμος. Ur aurum adeò
 sincerum, purum, purgatissimum, & consummatum
 habeatur à *Consummatissimis* *FCtis, Dn. D.*

ZIEGLERO, Patrono meo semper veneran-
 do, in Kalend. suis Januariis, Anno 1657. publicatis,
 lit. D. 3. & *Dn. Joh. Strauchio*, Comment. subit.
 in Leg. sing. Cod. utroq; de eodem argumento, c. 4.

Qui posterior rectè monet, lectionē *Theodosiani*
 Codicis corruptam & solæcam manifestè esse, adeò,
 ut cubet etiam in mendo. Quid enim hoc? *Susci-*
pimus devotionem offerendi Principibus solidi LXXII.
obryziaci? Quare aut legendum: *in solidis*; aut:
solidos LXXII. obryziacos.

§. II. Hæc de vocum *Etymologia*; nunc *Syno-*
nymiam pariter spectemus. Non sunt, ut ante con-
 stitit, æquipollentia *Obryzum* aurum, *Obry-*
ziacum, sive *Obryzatum*, & *Obrussa*.
Exigere ad Obrussam vel Obryzam, est examinare
 B aurum,

aurum, & experimentum ejus capere; quod modo non fit uno, sed communiter per ignem, aliudve genus aliquod *δοκιμασίας*. *Auri* (ait *Plinius* in *Hist. Nat. l. 33. c. 3.*) experimentum ignis est, ut simili colore rubeat ignescatq; atq; ipsum (scil. experimentum) *obrussam* vocant. Glossæ veteres: Τὸ δοκίμιον, τὸ χρησιμὸν ὅταν καίεται καλεῖται ὄβρυζον; corruptè vulgò legunt ὄβρυζειται. Hoc sensu *Comes* dicitur *Obrussæ* vel *Obryzæ*; ut ex nummis vindicat hoc postliminiò *Reinesius*, *Epist. ad Rupert. 51. p. 460.* ex characteribus his COM. OB. Quamquam non *Comitem*, sed *Comitivam* potius indigitari, *Strauchius* contendat. Ab *Obryzo* *Obryziacum*, *Obryziatum*, *Obryzatum*; sed non *obridium* *Salmasii*. Hinc facilè intelligas, quid inter *obryziacos* & *obryzatos* solidos intersit? id est, sola lectio *Theodosiani Codicis*, nec non *Justinianei*. Non autem solidos *obryzos*, vel *obryssos* nominant Imperatores; sed *Obryziacos*, ut & *obryziatos*. *Obryzi* auri statuit synonyma. Ven. Dn. D. *Zieglerus* ex *Julio Capitolino* aurum

rum elutum, ex *Junio Tremellio* præstans, as-
servatum, *Ophirinum*, *Uphaz*. Addi potest ex
Buxtorffii Sen. Lex. ad vocem *Zababb*; septem
Auri genera numerari à *Talmudicis*; quæ inter *au-
rum bonum*, quod distinguitur à vulgari, *aurum O-
phir*, *aurum Parvajim* (2. *Paralip.* 3, 9.) *aurum Paz*,
& *Uphaz*, atque *Sagur*; nam *Zababb* generale no-
men creditur. Sed ad nos illa nihil. Locus spectat
huc *Matthesii ex Sarept. Conc.* 4. Wir nennen
das beste Gold/ das seine 24. Gran hält / (malim potius
ceratia; Karath und Gran sind nicht synonyma; Denn
iñ Karath thun 6. Gran/) und nichts unreines mehr bey
sich hat/ auch rein/ lauter/ fein oder Parvain/ Gold/ klar
res/ ledig/ oder löthig Gold/ darvon aller Sporcck und
Wildigkeit abgeschieden oder abgebrandt ist/ wie et-
wan das alte Obryzum, oder Ophirisch und Arabisch/
heute das Ungarische Gold ist; dem nichts zugesetzt
wird/ wie dem Rheinischen und Krohnen Gold. Il-
la tamen, quæ sequuntur, non arident: Obryzum
ist ohne Zweifel von dem Gold-Land Ophirah Obryzium
genennet; darvun/ daß man aus den Indianischen Staub
und Sande das edelste Gold wusche ic. Illud quidem fa-
ciles largimur, aurum optimum haberi vulgò, quod
colligitur ex fluminum ramentis; ut in *Tago Hispania*,
Pado Italia, *Hebro Thracia*, *Pactolo Asia*, *Gange
India*; (verba *Plinii* hæc sunt *Hist. Nat.* l. 33. c. 4.

quibus addimus Germaniæ *Rhenum* atque *Albim*; ex quo ultimo, *Albini & Kentmanni* testimoniis, Saxonie Elector Divus olim *Ioh. Fridericus* torquem aureum, collectum aureo è sabulo Marcar. XV. cum dimidiâ gestaverat,) nec ullum absolutius.

§. III. Nomen *Auri & Obryzi* vidimus: nunc rem lustremus etiam. Aurum aliàs *Metallum perfectissimum, nobilissimum, ponderosissimum, ductile, durabile, invictum ignibus, ex Principiis Chymicis temperatissimè compactis generatum* dicitur Naturæ scrutatoribus; de quibus singulis hîc differendi locus non est. *Obryzum*, quod peregrino nomine appellant *finum & finissimum* à puritatis gradibus, ab omni sorde ac metallo alio, 24. Ceratiorum in commune nominant; de quo *Matthesius in Sarept. Conc. 14.* Im Gold-Gewicht wird die Marck in 24. Karath getheilet. Denn gar fein Gold soll aus 24. Karath gradiret seyn/ 1. Karath in 4. Gran/ 1. Gran in 3. Grân. Idemque paulo ante: das Wort löthig ist im Käyserlichen Poenstall geblieben / zehen Marck löthiges Goldes; oder/ wie etliche meinen / daß es ledig Gold heisse; das rein/ lauter/ und vom Gebürge erlediget ist: wie gemahlen oder abgeqvickt/ oder Wasch-Gold pflegt zu seyn. Hac ille.

ille. Aurum nempe vel *Obryzum* (vulgò finum) vel *Ceratorium*. Illud purissimum est, ac liberum ab omni sorde ac metallo; hoc argenti aliquid aut cupri pro additamento habet; & est quadruplex (1) Horn-Gold/hat in der Marc 9½ Karath/ (2) Krohnen-Gold/hat in der Marc 18. Karath/ (3) Ungarisch-Gold/hat in der Marc 23. und ½ Karath: (4) Rosenobel-Gold/hat in der Marc 23. und ⅔ Theil Karat. Die Krohne ist ins gemein 1½ Thaler; die Unze Gold 6. Ducaten/1. Marc 36/ 1. lb Gold 72. Ducaten. Quæ non eò proferuntur animo, ut cum *Didaco Covarruvia*, *Carolus Molinæus* se tueri possit *de usur. quest. 100. n. 769. Tract. de mut. monet.* apud *Rennerum Budelium l. 1. de monet. c. 9. & seqq.* docens *aurum nullum inveniri, quod metalli alieni omnis expers sit: cum hoc Natura pariter, & ars refellat; ut mox apparebit.* Ipseque Vir Celeberr. *Budelius* fatetur, vicibus abs se non unis olim pariter confectum, & ab omni heterogeneo purgatum esse. Nec *Bodinus de Rep. l. 6. c. 3.* meretur fidem; qui, quantumvis neq; asserat, nec neget idem, *sine magno nihilominus dispendio id posse fieri, inficiatur: quam opinionem Docimastæ rident, & aurifabri peritiores.* Hauserunt forsitan è *Plinio* errorem, qui in *H. Nat. l. 33. c. 4.*

scribit: *Incitaverat spes Cajum Principem (Calig.) avidissimum auri; quamobrem jusfit excoqui magnum pondus, & planè fecit aurum excellens. Sed ita parvi ponderis, ut detrimentum sentiret. -- Nec postea tentatum ab ullo est. Ibidem idem Plinius testatur, quod pro regula notandum: Ubicumq; quinta argenti portio est, electrum vocatur.* Illud certum equidem, non esse illicò *Obryzum*, quod videtur; quale illud in *Balluca* & *χρυσάμμω*. Vox *Ballucæ* propria Hispanis, *Plinio* notante, (ab Imperat. etiam adhibita, ab *Accursio* per-quidem-ridiculè exposita,) nequaquam semper liberum ab omni alieno corpore admisto aurum denotat; tametsi fieri quandoque possit, ut exactè totum ad Naturam abeat *Obryzi*. Atque inde liquet, cur *ballucæ* libra uncias XIV. contineat in Jure, uti uncias XII. *Obryzi* libra: cum illi plus adhæreat impuritatis. Quod si expendisset nostrâ laude major, *Dionysius Godofredus*, quæstionem non movisset; cur *Ballucæ* libra pluris, quàm *Obryzum* aestimetur aurum? siquidem in *L. 2. C. de Metallar. & Metall.* statuatur, ut *Ballucæ* uncias X. pro singulis *Obryzi* libris inferant, qui conduxerunt.

§.IV.

§. IV. Descriptionem rei excipit, si non *Divisio*,
varietas hoc loco tamen. *Aurum* aliud *Ob-*
ryzum à Natura, aliud *ab arte* dicitur. Istud i-
 terum *vel tale est, vel hactenus apparet*, & commu-
 niter habetur pro *Obryzo*. Naturale, sine manu
 hominis artifice creatum est à Conditore rerum in
 creatione primâ ; aut ex semine aurifico in terra or-
 dinariè productum postea & hodièque. De prio-
 ris veritate instruit nos sacer Codex. Denn Mose
 (verba sunt *Matthesii ex 2. Conc. in Sarept.*) Dencket
 mit klaren Worten / daß Gold-Seiffen / die das kläre-
 ste und reineste Gold an flüsschen / und Körnern gefüh-
 ret / nicht allein vor Adams Fall / sondern auch vor des
 Menschen Erschaffung schon gewesen seyn. Denn der
 Sohn Gottes / der in der Zeit seines Fleisches eine gül-
 dene Münze ins Fisches Mund schuff (Matth. 17, 27.)
 ohne Flecken und Gänge / Schwefel und Quecksilber /
 der hat auch in der Krafft seines Sprechens (fiat!)
 flugs im Anfang dicht und löthig Gold in seine Silber-
 Berge sprechen und schaffen können / und wollen;
 ehe noch die Wasser einen Gang entblösset. -- Dar-
 umb schreibet Mose / im Wasser Pison finde man
 Gold / und das Gold des Landes sey das köst-
 lichste. De posterioris existentiâ historiae loquun-
 tur & experientia. In Gallia Lugdunensis territo-
 rio (inquit *Pierre Matthieu Tom. II. Hist.*
Gall. l. 5. narrat. 1. p. 209.) Anno 1602, prope pagum
 de S.

*de S. Martin de la pleine, in vinea rustici cujusdam fructuosissimâ, fodiens vinitor terram, eruit silicem scatentem auro: hinc cum diligentius inquireretur, ditissima minera auri inventa fuerunt. Ex erutis particulis una Regi Henrico Magno oblata à P. Matthæo. Tanta verò puritatis illud aurum fuit, ut dici possit, (pergit Autor,) intra 5000. annorum spatium, Solem in terræ visceribus nihil perfectius efformasse. Meritissimus deliteris & Collegio Curiosor. Naturæ olim Vir, D. Philippus Jacobus Sachsus à Leuvenhaimb in Αμπελογραφία L. 1. c. 5. refert; Famam tunc temporis tulisse, vinitorem aliquem in vineâ quadam, circa *Dresdam*, funiculum quendam invenisse, qui se, dum illum extrahit, ad aliquot ulnarum longitudinem extendit, disrupto tandem funiculo, lapis Lydius testatus est *Obryzum Aurum* esse. In Hungariâ quoque vites dari, quæ quasdam clavículas & plerumq; candicantia folia ex puro auro germinantia habent, ferhibent. *Alex. ab Alex. Genial. Dier. 4. 9. Merula Cosmogr. 10. 27. Mizald. 2 memor. 1. Porta Phytog. 2, 6.* Ut verò eò certius de hujus rei veritate constet, in theatrum iterum produco antea laudatum *Dn. Sachsum à**

um ab *Leovenhaimb*, qui sibi retulisse, ait,
D. Matthæum Heldium, à se visos botros,
 quorum acini compactis auri striis mirè splendu-
 erint; adeò, ut folliculi, seu membranæ exteriores au-
 ro quasi obducerentur; quos racemos non so-
 lum manibus tractaverit, sed de iisdem iudicium su-
 um promere, ab assidentibus Principibus, iussus fu-
 erit. Talem auri particulam inter *variora Natu-
 ralia* asservat sua etiam *Excellentissimus Dn.
 Præses*; quem instar Parentis veneror. Ut a-
 deò absurdum non sit, dicere, Naturam quoque pu-
 rissimum producere sæpè aurum, quod nos *Obry-
 zum* appellamus. Ne sibi soli placeant cum
Tago Iberi, Indi cum *Pactolo* suo; etiam è *Rheni* al-
 veo per longum tempus expiscari aurum licuit.
 Non quòd in Rheno ipso generetur aurum, sed
 quòd è montium auriferorum fibris ac radicibus
 abrasum arenis involvat, & in certos vortices ac ca-
 veas (in *Goldgründe/da gegoldet wird*) per cumulos
 vis aquæ congerat. Hinc improbo labore urinan-
 tium, unà cum ipso sabulo (cui nomen auri etiam
 adhæsit) haustum è profundo & extractum, pluri-
 maque lotionè denique perfusum, tenuissimis in-
 grumulis comparet. De quibus vid. *Mar-
 quard. Freher. in Origg. Palat. c. 17.*

C

§. V.

§. V. *Obryzum Artificiale* dicitur *feins*
 oder *Löthig Gold* / quod Chymicorum, Docimasta-
 rum, & aurifabrorum artificio ex confusione me-
 tallorum diversorum, aut admittione mineralium
 ac lapidum, terræve recrementis admodum impu-
 rum, separatur beneficio cœmenti, cineritii, Chry-
 sulcæ, Antimonii &c. de quibus hîc non labora-
 mus; cùm ex instituto talia peregerint imprimis
Modestinus Fachsius, Löhneisen, La-
zar. Erckerus, & laudandus maximè *Olaus*
Borrichius, in scriptis docimasticis. Illud poti-
 ùs examinamus, an sit veritati consentaneum,
 quod *Cælius* affirmat *Rhodiginus*, sum-
 mus alioqvi Polyhistor *Lib. Antiqu. Lect. XI. c. 13.*
qui multo mirabilius jucundiusque opus vocat
hoc, in Galliâ haud ita pridem (floruit is au-
 tem seculo, post Christum natum, sexto deci-
 „mo adolescente Insuber) *ex plebe infimâ homi-*
 „*nem ingenii sagacitate mirâ rationem aliquam*
 „*excogitasse, quo ex metallo quolibet aurum se-*
 „*cerneret virtute aquæ, quam inde Chrysulcã nun-*
 „*cuparunt.* Quasi verò *Arabes, Ægyptii*, nec
 non *Hebræi* (*Moses* in Ægyptiorum omni sapien-
 tiâ versatus, & *Bezalaël* cum *Ahaliab* *Exod. 31. v. 1 &*
35. cap.

35. cap. laudatus) modum ignoraverint tractandi aurum peritissimè, ac separandi ad perfectionem debitam, aut repurgandi. Multa eam in rem singularia Germaniæ Hippocrates, B. D. DANIEL SENNERTUS ex Platone Diod. Siculo, & Jamblicho, de mysteriis Ægyptior. in Cons. & Dissens. Chymic. cum Aristot. c. 3. Nihilominus mirari possis, cur Inst. de R. D. §. 27. *Ulpianus*, ut si ex auro & argento factum sit electrum, definiverit, communem esse speciem; cum aurifabris notissimum sit omnibus, virtute Aquæ fortis (quam appellant) separari sine detrimento hæc confusa antea metalla posse; secus, ac si vina invicem, aut mel cum vino aliquis confundat. Demus etiam, admixtam æris esse portionem; singula metalla tamen commodè in officinâ separatoriâ (aufseiner Seiger-Hütte) vicissim separari, & restitui integritati suæ possunt. Ut propterea non opus sit in *Ulpiani* gratiam, aut *Alciati* l. 6. parerg. c. 2. discedere à naturali veritate. Conferatur eò *Grotius* de J. B. & P. l. 2. c. 8 n. 21.

§. VI. Exposito hætenus *Obryzo Auro*, ne quid ex Svetoniano loco, crucem figere quod possit, relinquatur, *nummum Asperum* lustremus. Transeat, ut hîc imaginemur nobis Turcicam monetam minimi valoris, numuli nimirum *asperi*, ein *Asper*, oder *Asperle*/familiarem factum adeò victori

militi Germano, ut in contemptum ferè abeat frequentia. Per *nummum* asperum *Turnebus Adrianus* ille Polyhistor. l. *Adversar.* 18. c. 28. intelligit *benè percussum & recentem, non tritum atque ipso usu levem*, notis fugientibus. Quo sensu illud *Persianum* accipi censeo *Satyræ* 3.

— *Quod asper, utile, nummus habet?*

Qui enim pecuniæ amantes erant, in nummis fastidiosi erant, delectumque habebant, & nummos perfectissimæ & expressissimæ formæ servabant: ac ne alios quidem recipere volebant, quando & in exactione tributorum, plerumque, ut reor, observabatur. Creditores quoque in paciscendo cavere solebant sibi eò genere nummorum solutum iri, quod è *Seneca* conjicimus; cujus verba ex l. 2. *Epist.* 19. subscribam: *sed movebis mihi controversiam, si te novi, nec voles, quod debeo, nisi in aspero & probo accipere.* Sic enim in *Seneca* lego. *Voles, inquit, habere, ac requires asperum Philosophiæ nummum, non fugientem & tritam Mæcenatis monetam.* Eodem sensu scripsit *Maro* l. 5. *Aneid.* *vasa perfecta atque aspera signis, quæ signis in asperitatem erant calata.* Legi & in vetusto libro *aspraturam* esse *κόλλυβον*, quod, qui pecuniam

(19.)
cuniam permutabat, pro tritâ asperam habere vellet.
§. VII. In Textibus, ex *Theodosiano & Justiniani* Codice depromptis mentio fit *librae Auri*, mentio fit *solidorum*: ac de librâ quidem maximè dicamus hîc. Quantitatem strenæ, quam offerri sibi in Kalendis Anni novi voluerunt. Cæsares, definiverunt unâ librâ i. e. LXXII. aureis; non eo sensu, quasi intra eam summam non fas esset munus principale aliquod offerre; sed quod supra definitum non liceret numerum. Ætate *Constantini* LXXXIV. aurei æstimabantur, unam confecisse libram; ceu ex *L. 1. C. Theod. de ponderat.* apparet. Sed post *Constantinum Valentinianus* rediit ad graviores aureos & statuit, ut LXXII. pro librâ auri quâvis conflarentur. *L. 9. C. de suscepto-rib. præf. & arc.* Cùm autem libra non sit uniusmodi, quæ hîc intelligatur? quæri potest. *Numeralis* nempe alia, quam & nummariam appellant, ali-
2que *ponderalis*: quæ, an appensa fuerit ad XII. un-
ciarum rationem? in dividiis abitur. *Didacus Covarruvias* *Tract. de Coll. vet. Num. c. 4.* & *Dn. D. Ahasverus Fritschius*, pro ponderali
stant. *Ant. Perez* autem *ad C. 12. tit. 49. n. 4.*
certat pro nummaria, *Cujacium* allegans. Li-
C 3 bram.

(20.)
libram unam auri scilicet offerri debuisse non in mas-
sâ, sed in LXXII. solidis *Obryzi*. Quæ posterior
sententia, à verò abest propius. Moveretur quo-
que dubium: qualisnam fuerit proportio nobilis-
simi metalli ad argentum? Tempore *Con-*
stantini M. erat circiter quindecupla. h. e. Ar-
genti libra una valuit vel 100. libras æris. Auri li-
bra una argenti libras XIV. valebat. Aliquando
tamen una auri XIV. argenti libris, aliquando XIII,
XII, & XI. æstimabatur; ut *Antonius* ostendit
Augustinus l. 2. Emendat. c. 9. Consule *Ma-*
gnif. ZIEGLERUM nostrum, *disp. ad Jus*
publ. de Jur. monet. §. 28. Quid autem illa sibi velit
formula? cum *pondo libras*, sed non *libra pondus*
nominant Scriptores veteres? *Gronovius* expo-
nit *Polyhistor de pecun. vet. l. 1. c. 6. p. 59.* qui &
2. lib. cap. 7. unam Auri libram X. solummodo Ar-
genti pondo confecisse, plurimis exemplis docet.
§. IIX. *Solidi* supersunt expendendi, aurei ni-
mirum. Solidos argenteos Romanis quoque pri-
scis vindicavit summus *Caspar Barthius in*
Adv. l. 11. c. 20. extrem. eosdemq; partem sextâ unciaë
pendere, i. e. sextam partem uncialis numi, quem
vulgo Thalerum vocant, affirmat; *Strauchio*
invito.

invito; & cum *Gronovio l. 4, c. 15. de sestert.* repugnante in *Kalend. Januar.* in quorum castra etiam transimus. Antiqui quippe solidi, hoc est integri, ὀλίονληρος, perfecti, auro solido, valore justo & perfecto aurei fuerunt. *Solidus* idcirco atque *aureus* synonyma apud antiquos habebantur, *Isidori* fide, sextulam conficiendo, quod sex istis uncia constaret. Sic *Budæus l. 3. de Aſſe f. 154.* (ubi solidos hos binas drachmas, id est senos valuisse scrupulos, testatur) *Glareanus* iterum ac *Covarruvias*. Hoc tempore quid sibi velit *solidus*? an *Aureum Hungaricum* significet? disquiritur ab ornamento Academiae Salanae meritisimo, ibidem olim Ordinario, *Richtero*, in *Centur. Decision. XXXIV.* Sub *Constantini M.* successoribus XII milliariensibus fuisse versum *solidum*, *Gronovius 2. de pec. vet. 6.* revincit. *Milliariensis* autem X. *Stüferis Holland.* vel *Britannico schillingio* par erat. Cæterum de accuratâ æstimatione solidi accuratissimè *Gronov. cit. lib. 4. de pec. vet. C. 15. à p. 805.* per aliquot seqq. egit. Breviter res eò redit. 1. *16 Gold wieget 2. Marck oder 48. Karath/ trägt aus 72. Ducaten zusammen.* 1. *Marck wieget 16. Loth/ trägt aus 92. Rthl.* *Sein Gold ist nicht Carathig / aber wohl Löthig.*

CAPUT

CAPUT II.

De

ARGENTO PUSULATO.

§. I.

V *Ara Vibiam*, ut est in veteri verbo, *sequitur*. Quandoquidem se amant naturaliter ac artificialiter metalla pretiosa nostra; & posterioris Romæ hæ deliciae appositæ sunt semel, immoremur illis amplius, & hoc quoque Collybo decoloremus manûs. Quid *Argentum Pusulatum*, sibi velit? quærimus, occasione textuum *Suetonii* ac *Pandectarum*. Discrepant vehementer inter se Autores, & leginè debeat *Pustulatum*? *Pa-stulatum*, an *Postulatum*, an *Pusillatum*? valdè dubitant. *Carolus Molinæus* de *mutat. monet. qv. 100. n. 76. & seqq.* de his latè differit. Tandem verò: *Ego*, inquit, *diligenter excussi atq; ponderavi, quotquot invenire potui, in publicis & privatis Bibliothecis libros antiquissimos manuscri-ptos, & in illis omnibus distinctè & conformiter scri-ptum inveni Argentum Pusillatum.* Esse verò illud *Pusillatum* adjectivum à diminutivo *pusillo* censet: quòd quasi tempore Jctorum veterum in pusillas partes fuerit divisum. Merum etenim

nim Argentum, dicit, non congruere aurificibus, nec vasculariis; præsertim in artificiis subtilioribus; sed aliquantulum dilutum operi esse aptius. Prætereà & *Argentum in pusillas partes divisum* aptissimum ad ponderandum, dividendum, ad conflandum, atqve liquefaciendum: ad hæc omnia autem massam integram, vel molem minus esse aptam. In sequentibus addit modo triplici *Argentum* dici posse *Pusillatum*: Primò, quando Argentum nondum est purgatum per ignem, sed è fodinâ erutum, & pluries vel contusum pistillis, vel molendinis. Secundò, quando jam fornace purgatum fuit, & est verum cinericeum, inqve aqvam ab igne dejectum, ac in plures particulas redactum. Tertiò, quando rursus summè excoctum est, ac purum jam & putum factum, pariterq; è cupella, ut artis utar termino, in aqvam injectum & extractum inde. De tali verò Argento pusillato, quale secundo modo intelligit, loqui *L. in navem Sauffeji ff. Locati*, addit Talia *Molinæus*.

§. II. *Guilielmus Budæus, Commentario ad Pandectas p. m. 629. Pastillatum, inquit, Argentum intelligere possumus, in pastillos formatum; cujusmodi hodiè Argentum Germani promercale afferunt, quod Cendreas appellant.* Præcedenti verò paginâ explicuit uberius, quid per pastillos sit

D

intelli-

intelligendum. Hanc verò sibi propriam non vindicat sententiam; sed potius postulatum legendum esse statuit, autoritate *Tranquilli* in *Nerone*; & disertè confitetur, quòd *Svetonius* postulatum *Argentum* pro purgatissimo & excelsissimo posuerit. Unde autem (pergit *Budæus*) postulatum dictum sit? non facile dixerim. Pusulle sunt apud *Celsum* Lib. V. id genus morbi, quod vulgò variolas & rubeolas vocant, morbus in etate puerili maximè eveniens; ut, inquit ille, rarò in medio corpore, sæpè in eminentibus partibus. *Andreas Alciatus* 6. *Parerg*, 4. mavult postulatum, & inde dictum putat; quòd, ut victoribus in circo daretur, à quovis postularetur. Ductus autoritate *Juvenalis* *Satyr*. 7. qui sic canit:
Accipe victori populus quod postulat aurum.
 & *Martialis* L. 7. *epigr*. 85.
Nulla venit à me Argenti tibi libra postulati.
 Confentit cum *Alciato Haloander*, qui postulatum pariter propugnat. Sed hæc *Alciati* sententia non se plerisque probat.

§. III. Tot inter lectiones varias & varios magnosque Viros, alteri quæ præferenda sit opinio? non

non frustra ambigas ^{25.} *Scioppio Caspary* placuit
argentum postulatum in infamia Farniani
Stradae p. 41. inconvenienter; ut ingenuè pro-
fitear. Salmasius in notis ad Solin. fol. 1048. ma-
vult postulatum; & cur de Argento primæ notæ
postulatum sit dictum, rationem illam reddit; quòd
ad coelaturas non nisi optimum & præstantissimum
Argentum eligatur: coelata verò vasa, seu τορευμα-
τα sint pustulata, i. e. signis aspera. Unde hodie-
que opus aliquod τορευτικόν, en bosse (Posierung
oder erhoben Bildwerck/) Galli nominant. Miretur
aliquis Catellianum Cottam, Mediolanensem
ICTum, in memorialibus p. m. 49, seqq. Pastillatum,
prætulisse; unde & pastilli sint (â pasta scilicet) me-
dicinales. Nam, ut scripsit (subjicit ibidem) Fe-
stus Pompejus, pastilli masse sunt cujuslibet
materia. Sic & Flacc. ser. 1. pastillos Ruffinus
olet. Sed hæc recitasse, sit & refutasse; quia nihil
ad Andromachen in applicatione, aut ad Rhom-
bum. Vossius Argentum putum, sive
pulum, inde pusulatum, pro excocto atq; expur-
gato accipit; non malè quoad senium & originem.
Quantumvis enim Pusulati scriptio se nobis
D 2 probet;

probet; facimus cum *Cælio Rhodigino* tamen, qui, *sciendum*, inquit, (*in Antiqu. Lect. l. 24. extrem. cap. 26.*) *pusulam à pustulâ diversam esse; q̄ vippe sacrum ignem pusulam pastores vocant; unde pusulosa etiam dicuntur oves Columell. Lib. 7. c. 5.* Rectè equidem *Cujacius* in observationibus *Argentum pusulatum* idem esse iudicat, ac *pustulatum*, sed non *postulatum*, *Alciati* sensu; ut intelligatur merum in coquendo, & in pusulas assurgens, (*argent de cupelle*) i. e. cupelliret und auff dem Test fein abgetrieben Silber. Rationes interim non exhibet sufficientes in sequentibus: *Et pustula dicitur, & postula. Tibullus: Lederet aut teneras postula rupta manus.* Apud *Plin. H. N. l. 12. c. 25.* quatuor locis veteres libri habent *pustulas*. Confer *librum ejus 21. c. 15.*

§. IV. Unius adhuc *Adriani Turnebi*, summi olim in Philologiâ quoq; Viri, placet hic adducere sententiam ex *Advers. l. 24. c. 2. Defendo*, scribit, *ut adversus eorum sententiam rectè legi, in Jurisconsultis, veluti cum argentum pusulatum fabro daretur, ut vasa fierent. Quas enim pustulas vocamus, pusulas etiam ab antiquis vocatas, invenio: quod Pliniani Codices vetustissimi locis infinitis*

vis ostendunt, sed fastidio occurrens, uno contentus
 ero lib. 26. cap. 8. Est enim tam ferventis natura,
 ut per se extra corpori impositum, pusulas ignium
 modo faciat, & pro caustico in usu sit. Pusula
 Columellæ lib. 7. cap. 5. ignis est sacer, unde pu-
 sulosa, vel pusilosa ovis; u autem & i sæpè inter
 se immutantur, ut optimus, optumus. Pusula igi-
 tur pustula est; & pusula dicitur ignis sacer, qui pu-
 stulas passim, quæ depascitur, attollit, nomenq; ex
 eo habet pusula, quia pus continet. Pustulatum
 igitur argentum & pusulatum, vel pusilatum nihil
 differre existimo, rectèq; sic appellari suspicor: quoniam
 & postulatum, præsertim cum u. in o. non raro mi-
 gret. Deinde removendo alias sententias, quas
 jam tum adduximus, ita pergit: Nos quoque in
 vernaculo sermone, perinde quasi posula, pro pusu-
 lâ interdum diceretur, mutato p in b tumorem bosu-
 lam appellare solemus. Verius tamen puto pustulatū,
 Argentum & pusulatum dici, quàm postulatum.

§. V. Nobis si vel minimus, idemq; post tot
 viros graves, ultimus relictus locus est, ut, quid de
 pusulato, pustulato, postulato videatur
 denique Argento statuendum? preferamus, mit-
 tere in compendium id liceat. Tenendum pro-
 certissimo, *Alphenum* in antiquitate omni ver-
 satissimum, non obiter id posuisse nominis, sed ut

excitatiores redderet Lectores, datâ velut operâ, *Svetonii* exemplo, artis terminum adhibuisse, ut ex monetariâ re *pusulatum* pro purgato & excocto perfectissimè, exponeret. Illustrat dicta *A. Gellius* in *N. Att. l. 6. c. c. Alphenus Jctus Ser. Sulpitii* discipulus, rerumq; antiquarum non incuriosus in *lib. Digestorum 34. Collectaneorum autem secundo: In fœdere, inquit, quod inter Pop. Rom. & Carthaginienses factum & scriptum invenitur, ut Carthaginienses quotquot annis darent Pop. Romano centum pondus Argenti puri puti: quæsitumque est, quid esset Argentum purum putum? Respondi ego, inquit, esse purum putum valdè purum. Et paucorum interiectione: Argentum ergo in Carthaginiensi fœdere putum dictum esse, quasi exputatum, excoctumq; omniq; alienâ materiâ carens, omnibusque ex eo vitiis detractis, emaculatum & candefactum. Sed cur purum putum etiam vocavit hîc *Alphenus*. Nihil, inquam refert; modò rei nihil mutet. *Pusus, a, um*, veteres & *putum* pro eodem habuerunt. Testes *Varro l. 6. & Lucretius. A puso pusula & pusulatus, pusulosus. Pusula pus* in diminutivo quoq; notat. *Pusulatus Francisc. Gouldmann* rectè ita reddidit in *Anglicano Lexico; foll of blisters*, Græcè *Ολυπταινώδης*. Argentum purum scilicet & putum, quò perfectius, hoc magis amat *pusulas*, aut *pusulas*, Et *Isidoro l. 4. Origg. turgidam*
in su-*

in superficie corporis collectionem notat, pustula.
Putare veteres, interprete *Varrone* l. 9 de LL. pu-
rum facere vocabant. Hinc *putare* arbores, *puta-*
re vites, rationes; testibus *Pompejo Festo* ad b. v.
Gellio q̄, loco ante allegato: inde disputare, quando
ratio purgatur, ut exponit *Varro* iterum. Quidni
de Auro & Argento idem valeat? Possemus hinc
Argenti *facti signatiq̄ve & infecti* pariter adjicere
varietatem; sed cum præter mentem & errarit ca-
lamus in ampliora spacia, & isto nos labore jusserit
Gronovius supersedere lib. 1. de pec. vet. c. 7. hinc
acquiescimus, soli; DEO nuncupamus gratias
perennes.

* Ad pag. 9. 6. 2. refer has lineolas omittas. Eleganter admodum *Job. Bran-*
nus, Palatinus, de his Auri vocibus diversis scripsit in *Vestitusacerdotum Hebra-*
or. l. 1. c. 10. Ubi Aurum *schachur* textile appellat, solis hodie *Venetis* notissi-
mum per pannos aureos texendi artificium. Addit Aurum *Mesukak*, & *Tob*,
bonum scil. quod pro re utilissima vereq̄ve bona hodieq̄ve *Top*, *Top*, pro
Tob, vulgò vocatur.

AD NOBILISSIMUM ET PRÆSTANTISSIMUM
DN. RESPONDENTEM.

DUm summam auri notam exploras, & quæ
obrizi præstantia sit, aureolâ Dissertatione
exponis, ipsum Tuum ingenium ejusq̄ve dotes
describere mihi videris. Nec enim uti nu-
cleus ex fractione nucis, patescit illicò, ita eti-
am ex glebis metallicis illicò se prodit splendi-
da

da auri massa. Contusione opus est, tum & adustione, & longâ atqve prolixâ coctione, si talem habere velis. Et sic etiam ingenium ita præparasti hæctenus, ut omnem virtutis atqve eruditionis nitorem ostendat nunc, & in indice reluceat mens recta. Est enim verò illud auro non citra miraculum peculiare, ut igni admotum non solum non fiat deterius, sed magis ac magis enitescat, & illi uni nihil omnino depereat, durante etiam in gravissimis incendiis & fortiter resistente nobilissimâ materiâ. Haud aliter enitescit in Te virtus, eaqve quò sapius per exercitia Academica, perqve labores strenuos & parum iucundos quandoqve, exarserit, hoc magis proficiet ad bonitatem & eruditionem, cujus utriusque solida pridem posuisti fundamenta. Macte Tuis his conatibus: perge viam, quam cœpisti, decurrere porrò, & ad finem, quem intendis, properare ne desiste. Sic enim referes aliquando amplissimum Tuum PARENTEM, & continuabis gloriam, quam ILLE sibi jam comparavit, immortalem, Teq; ipsum exemplum statues, futuris etiam seculis, si qua expectanda fuerint, nunquam inter moriturum.

gratul. adjecit

CASPAR ZIEGLERUS.

Nobilissimo Juveni,
JO. SAMUELI, SAMUELIS F.
STRYKIO,

ad summa nitenti,
publicè disputaturo,

C. S. SCHURZFLEISCHIUS.

Magnæ sunt ingenii tui facultates, quas dudum cognitas habeo, & augeri indices, intelligo, mihiqve summæ voluptati esse fateor, ac magnopere gaudeo, omnium sermonibus prædicari. Cujus tuæ laudis cum multa specimina experimentaqve sint, tum illud non postremum esse judico, quod abs te datum est in eo eruditionis genere, quod per se elegans est, & juris scientiam non mediocriter exornat. Nam qui bona sua nôrit, sapiens est, & utilitati suæ tempestivè consulit, ac studet rebus egregiis, quas & honori sibi, & reipublicæ usui putat fore. Idcirco literas, quæ
fon-

fontes doctrinae aperiunt, non spernendas duxisti, sed summâ animi contentione excolendas suscepisti, lucemque veritatis historiam, apprime gnauiter conjunxisti, tanto omnium applausu & gaudio, quanta de te expectatio fuit. Testor eruditos, qui bene tibi cupiunt, conatumque probant, & magni aestimant operam, quam in argumento non trito positam esse sciunt. Equidem scitè perquiris ac investigas aurum *Obryzum*, & quale sit, explicas, & quomodo scribi oporteat, auctore Plinio definis. Nemo dubitat, quin purissimum perfectissimumque auri genus intelligatur, quod numi veteres, florentis Imperii testes, apertè indicant, & abunde demonstrant. Solidi tam fabrè, quam purè facti, passim notifunt, & *obryziaci* cum primis (iidem qui in iuris codice *obryzati*) celebrantur, quorum usus fuit per frequens, maximè in solennibus votis. Sed vitio temporum sæpe auro multum æris admixtum est, ut artifices aurum in auro quærerent, ac spe frustrati, non *obryzum*, sed *erosum* invenirent. Hujus notæ sunt numi
qui-

quidam rudes, artisque Romanæ expertes,
quos vulgò *Gothicos* nominant, quorum ma-
teria quidem præfert auri speciem, sed quod ab
obryzo facilimè distinguas. Aurum *ad obru-
sam* Svetonius prodidit, cuius ratio abs te con-
fecta explicataque est, ut nemo futurus sit in-
posterum, quin exploratum habeat, quo argu-
mento *Obryzum* scribas, quod *Obrulum*, sive
Obrussum plerique scribendum esse, conten-
dunt. Alii, quibus orium est, viderint: ego
facilè in tuam discedo sententiam, quæ & ori-
gini suæ responder, & auctoritate se tuerur.
Nova, necdum apud omnes recepta Plinii le-
ctio est, quæ *Obrusam* ingerit, obryzumque ex-
pungit. De argento *Pustulato* verè omninò con-
stituis, & veteris Jureconsulti vestigia persequeris,
apteque cuncta profers & promis, neque
tamen litem intendis Svetonio, *pustulatum* le-
genti. Utrumque rectè habet, & retinendum
est; alterum luculento Alpheni testimonio ni-
titur, quod in Pandectis Florentinis, emenda-
tè scriptis, etiamnum legas: alterum vindicat
probus, & manu exaratus codex, cuius verba
lite-

litterasque moveri loco, & audacter mutari non
patiamur. Illos autem ultrò laceffis & postu-
las, qui vocabulum *postulati* inserunt, codicem-
que ex ingenio corrigunt, atque in varias for-
mas temere licenterque fingunt. Age verò pro-
ponas tibi illustre & sempiternum decus MA-
GNI PARENTIS, cujus summa extant in rem-
publicam merita, quæ finitimi suspiciunt, &
remoti exterique admirantur. Qui consilio
te juvat, & exemplo excitat, instruit, atque con-
firmat, vir idem ævi nostri maximus, & Juridi-
ci Ordinis propter Viadrum Papinianus ac prin-
ceps, ubi & Academiam ornat incomparabili
doctrinâ, & aulae expectationem sustinet in-
credibili virtute, & denique jurisprudentiæ
gloriam præstat tueturque animo constanti: de
quo nihil tam egregium dici potest & ma-
gnum, quin prorsus ei meritoque conveniat,
& revera etiam amplius quiddam ipsi debeatur.

Ex Museo Vitembergæ Saxonum

clō loc XXCVIII.

NON. APRIL.

01 A 6541

f

ULB Halle 3
 003 090 396

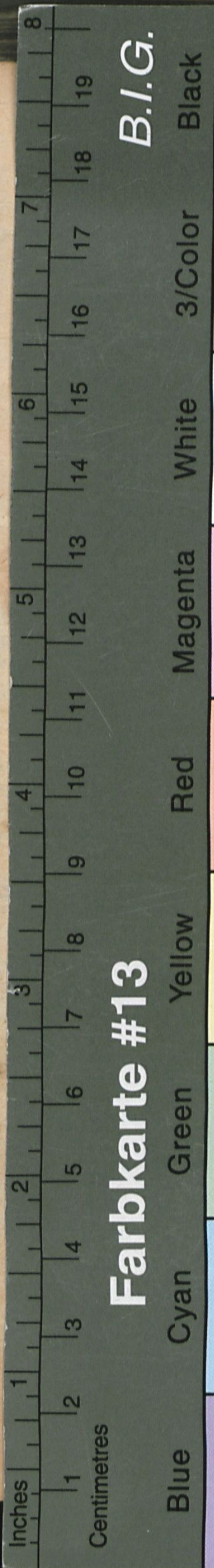

TA → OL

1018
VJ 17

28. 18

De
OBRYZO,
 Et
ENTO PU-
LATO,
 ur. Civ. loca quædam,
 RÆSIDE
GIO CASPARE
HMAJERO,
 etorali Saxonum ad
 cad. Prof. Publ.
eptore, ac Patrono suo
m devenerando,
 utabit publicè,
is Horis Antem. in Audit. Maj.
 M DC LXXVIIIX.
 AUTOR
MUEL STRYKIUS,
 cof. Marchic.
 TEBERGÆ,
 I SCHRÖDTERI, Acad. Typ.